

เยาวชนมาเลเซีย การมีส่วนร่วมและการเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วยสื่อสังคม Malaysian Youth, Political Participation and Social Media Activism

สุธิดา พัฒนศรีวิเชียร*
Suthida Pattanasrivichia

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้นำเสนอเนื้อหาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนมาเลเซียด้วยสื่อสังคม ในขณะที่การมีส่วนร่วมของเยาวชนมาเลเซียในประเด็นต่าง ๆ อยู่ในระดับต่ำ ลักษณะการใช้สื่อสังคมมีทั้งแบบดั้งเดิมและแบบไม่ดั้งเดิม และเป็นไปเพื่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและการแบ่งปันกับครอบครัวและคนใกล้ชิดเป็นหลัก การใช้สื่อสังคมเพื่อการมีส่วนร่วมของเยาวชนมาเลเซียในปี 2021 เป็นการใช้สื่อเพื่อการระดมพลในการเคลื่อนไหวทางการเมือง และเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและนโยบายเมื่อเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 เยาวชนไม่พอใจการบริหารจัดการของรัฐบาล การทุจริตโดยนักการเมืองระดับสูง สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เยาวชนประสบปัญหาการเงิน รวมไปถึงการเรียกร้องการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันระหว่างกลุ่มเชื้อชาติ เยาวชนที่ออกมาเคลื่อนไหวบนท้องถนนและผ่านสื่อสังคมบางคนยังถูกจับกุมเช่นกัน รัฐบาลมาเลเซียชุดปัจจุบัน ตระหนักถึงความสำคัญของพลังเยาวชนทั้งในการเป็นกลุ่มหลักที่จะช่วยพัฒนาประเทศชาติและยังเป็นกลุ่มที่มีอำนาจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รัฐบาลจึงส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมืองด้วยการใช้สื่อสังคม อย่างไรก็ตาม ยังเป็นเรื่องยากสำหรับเยาวชนมาเลเซียที่จะออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างเสรี และมีพลังมากพอที่จะเปลี่ยนแปลงการเมืองได้ เนื่องจากประเด็นด้านเชื้อชาติและศาสนาเป็นประเด็นอ่อนไหว ที่รัฐบาลไม่ต้องการให้มีกลุ่มใดนำมาใช้ในการโจมตีผ่านสื่อ และเยาวชนส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มเชื้อชาติมาเลย์มุสลิม ยังคงสนับสนุนนโยบายที่ให้ประโยชน์กับกลุ่มของตน ทำให้เยาวชนมาเลเซียยังคงไม่สามารถเรียกร้องความเท่าเทียมด้านเชื้อชาติและเปลี่ยนแปลงการเมืองแบบอนุรักษนิยมในประเทศได้

คำสำคัญ: เยาวชนมาเลเซีย, สื่อดิจิทัล, การเคลื่อนไหวทางการเมือง, สื่อสังคม, การมีส่วนร่วม

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการสื่อสารภาษาอังกฤษ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ
Assistant Professor Dr., English Communication Program, International College, Payap University, email:
suthidapatt@gmail.com

Abstract

This article explains the Malaysian youth's political participation through social media, whereas the participation of Malaysian youth in various national issues is low. Nonetheless, they use social media in both traditional and non-traditional methods and primarily for seeking and sharing information among families and peers. In 2021, Malaysian youth used social media to mobilize political movements and calling for political and policy change. When the COVID-19 outbreak occurred youth are dissatisfied with government management, corruption by high-ranking politicians, and economic downturn which causing youth to face financial problems including demands for equal treatment between racial groups. Some youths who protested on streets and on social media activism have also been arrested. The current Malaysian government realizes the importance of youth power as a key group that will help develop the nation and also the powerful voters in the coming elections. The government therefore encourages youth to participate in the development of the country, both economically and politically, by using social media. However, it is still difficult for Malaysian youth to take up political action freely and has enough power to change politics. Since issues of race and religion are sensitive in Malaysia, the government does not want any group to use in attacks through social media. Moreover, the majority of youth are of the Malay-Muslim ethnic group who support policies that benefit their group. As a result, Malaysian youth are still unable to demand racial equality and change conservative politics in the country.

Keywords: Malaysian youth, digital media, political movement, social media, participation

บทนำ

เยาวชนในยุคปัจจุบันเติบโตมาในยุคของสื่อออนไลน์ ทำให้พวกเขามีความรู้ความเข้าใจและใช้สื่อประเภทนี้ได้คล่องแคล่วในชีวิตประจำวัน และเยาวชนยังเป็นกลุ่มที่ใช้สื่อออนไลน์โดยเฉพาะสื่อสังคมในการมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ มากที่สุดด้วย (Javeed, I Khan, Ud Din, Khurshid, & Noor, 2019) ในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา เยาวชนในประเทศต่าง ๆ ยังใช้สื่อสังคมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการเคลื่อนไหวทางสังคม เยาวชนมาเลเซียเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ใช้สื่อสังคมในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ เช่นกัน และเมื่อมีสื่อสังคมเกิดขึ้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองยิ่งเข้มข้นมากยิ่งขึ้น (Sarok & Azahar, 2017, p. 149) ซึ่งเยาวชนมาเลเซียมีการเคลื่อนไหวทางการเมืองมาตั้งแต่ยุค 1970 เพื่อเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยมีทั้งการเคลื่อนไหวในสถานศึกษา ผ่านบทเพลง ภาพยนตร์ และการแสดงคอนเสิร์ต และในยุค 1990

เกิดการเคลื่อนไหวโดยประชาชนทั่วไปเพื่อเรียกร้องการปฏิรูปที่เรียกว่า Reformasi และในปี 2007 เป็นการเคลื่อนไหวของกลุ่ม Bersih ที่มีการใช้สื่อออนไลน์ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างจริงจัง ซึ่งมีทั้งประชาชนทั่วไปและเยาวชนเข้าร่วม (Jaharudin, 2021, p. 249) สำหรับการเคลื่อนไหวล่าสุด ในปี 2018 และปี 2021 เกิดขึ้นจากการเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การลดอายุผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง เลือกตั้งจาก 21 ปีเป็น 18 ปี ความไม่เท่าเทียมกันทางเชื้อชาติ การคอร์รัปชันของรัฐบาล และความล้มเหลว ในการรับมือกับโรคโควิด-19 รวมไปถึงปัญหาปากท้องและความเป็นอยู่ของเยาวชน ซึ่งข้อโต้แย้งที่ผู้เขียน ต้องการนำเสนอในบทความนี้ คือ ความขัดแย้งและความไม่เท่าเทียมกันระหว่างกลุ่มเชื้อชาติ ที่เป็นส่วนหนึ่ง ของการเคลื่อนไหวของเยาวชนในมาเลเซียนั้น เกิดมาจากทั้งนโยบายการแบ่งแยกและปกครองจากเจ้าอาณานิคม และจากการที่ผู้ปกครองและนักการเมืองมาเลเซียสร้างนโยบายที่ให้ความสำคัญกับเชื้อชาติมาเลย์เป็นหลัก ประเด็นต่อมา คือ สื่อที่เยาวชนมาเลเซียใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนมาเลเซีย นั้นคือ สื่อสังคม แต่เยาวชนมาเลเซียยังคงใช้สื่อเพื่อมีส่วนร่วมในระดับต้นเป็นหลัก นั่นคือ ใช้สื่อสังคมเพื่อแสวงหาข้อมูล ข่าวสารเป็นหลัก ประเด็นสุดท้ายคือ การเคลื่อนไหวของเยาวชนมาเลเซีย ไม่สามารถเกิดขึ้นเองได้อย่างจริงจัง และมีพลัง เนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่เป็นเชื้อชาติมาเลย์ที่ยังสนับสนุนนโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญ กับเชื้อชาติมาเลย์เป็นหลัก และรัฐบาลมาเลเซียใช้กฎหมายควบคุมการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างจริงจัง รวมไปถึงการใช้สื่อสังคมเพื่อการอ่าน การแชร์เป็นหลัก ทำให้เยาวชนมาเลเซียส่วนใหญ่ยังไม่ใช้สื่อ ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างจริงจัง

แนวคิดด้านนโยบายในยุคอาณานิคมและนโยบายจากพรรคการเมืองที่นำมาสู่ความขัดแย้ง

Bridget Welsh อธิบายว่า ก่อนหน้าประเทศตะวันตกจะบุกเข้ามา ชาติพันธุ์และกลุ่มเชื้อชาติต่าง ๆ ในบริเวณนี้อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสุขสงบ แต่ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 อังกฤษได้สร้างระบบ the caste system หรือระบบการแบ่งชนชั้นตามวรรณะ และเมื่อนำไปใช้ในการปกครองประเทศอาณานิคม ได้ปรับเปลี่ยนให้เป็น ระบบการแบ่งชนชั้นตามเชื้อชาติ หรือ the concept of race ซึ่งเป็นการแบ่งแยกคนออกตามลักษณะทางชีวภาพ และร่างกาย แนวคิดนี้ได้ถูกนำมาใช้ในมาเลเซียเช่นกัน (Welsh, 2020) เช่นเดียวกัน ปรางค์ทิพย์ ดาวเรือง (2021) อธิบายว่า อังกฤษได้สร้างผลกระทบสำคัญต่อการแบ่งแยกเชื้อชาติของมาเลเซียมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 มีการนำเอา ทฤษฎีเชื้อชาติตามแบบยุโรปมาใช้ในการจัดระบบการผลิตและกำหนดโครงสร้างสังคมของมาเลเซีย มีการนำเข้า แรงงานจากจีน อินเดีย ศรีลังกาทำงานใช้แรงงาน และตั้งรกรากอาศัยอยู่ในบริเวณนี้ต่อมา และในด้านการปกครองนั้น “เจ้าอาณานิคมอังกฤษใช้ระบบโครงสร้างแบบราชมาเลย์เป็นเครื่องมือสำคัญในการปกครอง มีการให้ความสำคัญ ชาวมาเลย์ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งในนโยบายการแบ่งแยกเพื่อปกครอง” และ “แรงงานชาวจีนได้ผันตัวเอง เป็นผู้ประกอบการ และมีฐานะทางเศรษฐกิจดีกว่าชาวมาเลย์ ซึ่งความเป็นไปทางเศรษฐกิจและการบริหาร ทางการเมืองในระบบอาณานิคมอังกฤษนี้ ก่อให้เกิดการสร้างสังคมพหุลักษณะที่มีความไม่เท่าเทียมกัน” ผลที่เกิดขึ้น คือ “เกิดความขัดแย้งในกลุ่มชาวจีนและมาเลย์ โดยยังไม่ต้องกล่าวถึงชาวอินเดียที่เข้ามาเป็นแรงงานสำคัญ ในการทำอุตสาหกรรมยางพารา ซึ่งกลายเป็นพลเมืองชั้นสามในระบบอาณานิคม” (มรกต ไมยเออร์ , 2559, หน้า 86-87)

นอกจากนี้ “คนจีนจึงเป็นกลุ่มที่มั่งคั่งและแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแบบใหม่ได้ดี แต่ชาวมลายูนั้นยังคงอยู่ในระบบเศรษฐกิจแบบจารีต ด้วยการเป็นชาวนาและชาวประมงกันส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจที่ล้าหลัง” (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ กาญจน์ ละอองศรี, 2541:18 อ้างถึงใน อัมพพาน ตูลยศักดิ์, 2014)

ถึงแม้ว่านโยบายจากยุคอาณานิคม จะเป็นจุดเริ่มต้นของการแตกแยกระหว่างกลุ่มเชื้อ แต่ผู้เขียนมีข้อโต้แย้งว่า นักการเมืองมาเลเซียเป็นอีกสาเหตุสำคัญที่ยังสร้างความแตกแยกให้เกิดขึ้น เพราะเมื่อมีการประกาศเอกราชและมีการก่อตั้งประเทศขึ้นมา รัฐบาลมาเลเซียยังคงนำระบบการแบ่งแยกนี้มาใช้เพื่อรักษาอำนาจทางการเมืองของเชื้อชาติมาเลย์มุสลิมเอาไว้ และยังได้บัญญัติเอาไว้ในรัฐธรรมนูญที่แบ่งแยกเนื้อหาออกเป็น 3 ด้าน คือ เชื้อชาติ ศาสนา และแนวทางในการปฏิรูป มีการกำหนดให้ชาวมาเลย์มุสลิมได้รับอภิสิทธิ์เหนือกว่ากลุ่มเชื้อชาติอื่น ส่งผลให้กลุ่มเชื้อชาติอื่น เช่น จีน และอินเดีย กลายมาเป็นพลเมืองชั้นสองในประเทศ (เฉลิมชัย โชติสุทธิ์, 2015; Welsh, 2020) ความขัดแย้งที่ก่อตัวมาถึงจุดสูงสุดและนำมาสู่การเกิดจลาจลในปี 1964 และ 1969 เป็นเหตุการณ์สำคัญทั้งกับมาเลเซียและสิงคโปร์ ที่แสดงให้เห็นถึงความตึงเครียดขัดแย้งระหว่างเชื้อชาติมาเลย์และจีนอย่างรุนแรง David E. Brown อธิบายเหตุการณ์นี้ว่า มาเลเซียมีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมาเลย์มุสลิม และมีชนกลุ่มน้อยเป็นชาวจีนและอินเดีย เมื่ออังกฤษให้ความสำคัญกับชาวจีน จึงทำให้ชาวจีนหลายคนกลายมาเป็นบุคคลสำคัญ มีอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจ จนเกิดการขับไล่สิงคโปร์ออกไปจากสหพันธรัฐมลายาในปี 1965 เพราะมาเลเซียต้องการจะมีรัฐบาลที่เป็นชาวมาเลย์เท่านั้น ซึ่งความไม่พึงพอใจระหว่างกลุ่มเชื้อชาติได้ดำเนินมาจนถึงการเลือกตั้งในปี 1969 ที่ได้จุดไฟแห่งความขัดแย้งที่คุกรุ่นมานานระหว่างชาวมาเลย์และชนกลุ่มน้อยที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ผลการเลือกตั้งในปีนั้น คือการที่พรรค The Alliance Party ซึ่งเป็นตัวแทนของชาวมาเลย์ เสียที่นั่งให้กับพรรคตัวแทนเชื้อชาติจีนที่เป็นฝ่ายตรงข้าม คือ พรรค the Democratic Action Party และ the Parti Gerakan ประกอบกับการที่ชาวจีนส่วนใหญ่เองมีอำนาจทางการเมืองสังคมและเศรษฐกิจมาก และความไม่พอใจที่ฝังรากลึกมาตั้งแต่การปกครองยุคอาณานิคมโดยอังกฤษ จึงนำมาสู่การก่อจลาจลส่งผลให้ประชาชนเสียชีวิตไป 196 คน (Kennedy, 2020)

การตอกย้ำความไม่เท่าเทียมกันให้รุนแรงมากขึ้น เกิดจากการที่นักการเมืองมาเลเซียเชื้อชาติมาเลย์กุมอำนาจในรัฐบาลมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะพรรค the United Malays National Organisation (UMNO) ที่คงรักษาอภิสิทธิ์ของชาวมาเลย์เอาไว้ ถึงแม้ว่าในภายหลังพรรค UMNO ได้ร่วมมือกับชาวจีนและอินเดีย และกลายมาเป็นพรรคการเมืองหลักในการรวมชาติที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ และมีการตั้งชื่อใหม่ว่า the National Front (Barisan Nasional, หรือ BN) แต่พรรค UMNO ที่ปกครองมาเลเซียมาตั้งแต่ปี 1957-2018 ได้สร้างพื้นฐานไว้กับการเมืองแบบชาติพันธุ์มาเลเซียและการมีสิทธิพิเศษของชาวมาเลย์ รวมไปถึงการสร้างอุดมการณ์ชาตินิยมมาเลย์ที่ให้ความสำคัญกับลำดับชั้น ซึ่งอุดมการณ์ ketuanan Melayu หรือ Malay dominance นี้ ให้สิทธิพิเศษกับชาวมาเลย์จนกลายมาเป็นสัญญาทางสังคมของนักการเมืองที่เป็นเชื้อสายมาเลย์ ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเชื้อชาติยิ่งเพิ่มมากขึ้นในปี 1971 เมื่อรัฐบาลแนะนำนโยบายเศรษฐกิจใหม่ (the New Economic Policy: NEP) ที่ให้ความสำคัญกับความต้องการของชาวมาเลย์เป็นหลัก Shamsul A. B. (1997, p. 252)

สรุปว่า นโยบาย NEP เป็นชาตินิยมทางเศรษฐกิจแบบมาเลย์อีกรูปแบบหนึ่ง (Malay economic nationalism) ที่มีการใช้นโยบายนี้มาตลอดตั้งแต่ปี 1970 เพื่อต้องการสร้างผู้ประกอบการชาวมมาเลย์ รัฐบาลจะเข้ามาแทรกแซง สนับสนุน สร้างนโยบายการศึกษา สร้างและสงวนตำแหน่งงาน เพื่อสร้างแรงงานชาวมมาเลย์ ที่มีคุณภาพ มีการผลักดันให้ชาวมมาเลย์ได้เข้าทำงานเป็นข้าราชการ พนักงานบริษัท นักคิด นักวิชาการ วิศวกร คอมพิวเตอร์ และอื่น ๆ ทำให้เกิดชนชั้นกลางชาวมมาเลย์ขึ้นมามากมาย นำมาสู่การปรับโครงสร้างทางสังคมมาเลเซียในที่สุด นั่นคือ มาเลย์กลายเป็นกลุ่มเชื้อชาติชั้นนำ และกลุ่มเหล่านี้ก็กลายมาเป็นผู้สนับสนุนหลักของพรรค UMNO และศาสนาอิสลามในเวลาต่อมา

แนวคิดการใช้สื่อดิจิทัลในการมีส่วนร่วมและการเคลื่อนไหวทางสังคม

Cato Waeterloos Michel Walrave และ Koen Ponnet อธิบายถึงการมีส่วนร่วมแบบออนไลน์ว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีทั้งพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบออนไลน์ด้วยการแสดงความคิดเห็นและการลงมือกระทำ รวมไปถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านความรู้ความเข้าใจ เช่น การแสวงหาและการแชร์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเยาวชนเป็นกลุ่มที่ใช้สื่อสังคมมากที่สุดรวมไปถึงเป็นสื่อที่ใช้ในการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของพวกเขามากที่สุดด้วย ซึ่งอาจจะเป็น “ทางเลือกในการแสดงความคิดเห็น” ของพวกเขา รวมไปถึงการแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในรูปแบบของการสร้างสรรค์เหตุการณ์/สถานการณ์ขึ้นมา การเข้าร่วมในกลุ่มปิด ในโพสต์และในเพจต่าง ๆ และเยาวชนยังใช้ในการสร้างอัตลักษณ์ทางการเมืองบนสื่อสังคมด้วย เช่น การใช้รูปโปรไฟล์ การใช้คำอธิบายลักษณะตัวตน และความเชื่อ (Waeterloos, Walrave, & Ponnet, 2021)

Jörg Matthes อธิบายว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การกระทำหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยพลเมืองธรรมดา ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างผลลัพธ์ทางการเมืองในสังคม ซึ่งมีสองรูปแบบ คือ แบบดั้งเดิม เช่น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกพรรคหรือกลุ่ม และการเคลื่อนไหวทางการเมือง ส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และแบบที่ไม่ใช่ดั้งเดิม เช่น การถกเถียงประเด็นการเมืองออนไลน์ หรือการมีส่วนร่วมในการบริโภคเนื้อหาทางการเมือง Jörg Matthes ยังสรุปต่อว่า สื่อสังคมจึงเป็นเครื่องมืออย่างดีในการส่งเสริมและฝึกฝนให้เยาวชนมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อและสามารถขยายออกไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในโลกภายนอกได้ ซึ่งนักวิจัยรุ่นใหม่มองว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนบนโลกออนไลน์ จะนำพวกเขาไปสู่การเคลื่อนไหวทางการเมืองแบบมวลชนได้ในที่สุด เพราะมีการสร้างความสัมพันธ์กันผ่านโลกออนไลน์ จนนำไปสู่ความสมานฉันท์ทางสังคม มีการสร้างทัศนคติของภาคประชาชน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้ปัจเจกชนมองสังคมว่าเป็นสถานที่ที่สร้างผู้กระทำที่มีเป้าหมายทางศีลธรรมและการเมือง (Matthes, 2022)

ในด้านของการเคลื่อนไหวทางการเมืองนั้น Laura Holgado-Ruiz José Ramón Saura Beatriz และ Rodríguez Herráez (2021, p.100) อธิบายว่า การเคลื่อนไหวทางสังคมในศตวรรษที่ 21 มีการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าและสื่อสังคม ที่ทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนมากขึ้น จากการเดินประท้วง

การชุมนุมแบบเดิม ได้เปลี่ยนมาเป็นการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบดิจิทัล เช่น clicktivism และการยื่นคำร้องผ่านเว็บไซต์ที่เรียกว่า digital petitions หรือ data activism ซึ่งการเคลื่อนไหวในลักษณะนี้เรียกกันว่า digital activism หรือการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบดิจิทัล แต่ไม่ว่าจะเรียกชื่อในแบบใด ทั้ง cyberactivism e-activism หรือ online advocacy ทั้งหมดนี้จะมีรูปแบบการเคลื่อนไหวที่หมายถึง การณรงค์ทางการเมืองและสังคมด้วยการใช้เทคโนโลยีแบบดิจิทัล ซึ่งการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบดิจิทัลนี้ ยังมีบทบาทสำคัญในการกดดันรัฐบาล และเพิ่มจำนวนผู้ที่มีความคิดคล้ายกันให้มารวมตัวกันได้อย่างรวดเร็วและมีจำนวนมาก นอกจากนี้ Laura Holgado-Ruiz José และคณะ ยังได้อธิบายถึงแนวคิดของ Yang (2016) ว่า ล่าสุดนี้การเคลื่อนไหวทางสังคมแบบดิจิทัลมีการใช้การเคลื่อนไหวแบบ “hashtag activism (HA)” เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการใช้ภาษาแบบเดียวกันในรูปแบบของคำเดี่ยว ๆ หรือเป็นวลีในการโพสต์ลงในสื่อ ดังนั้น hashtag จึงเป็นเสมือนการเรียกร้องทางการเมือง และยังมีการใช้เทคนิคการเล่าเรื่องร่วมกันหรือ collective storytelling ที่ช่วยให้เกิดการแบ่งปันประสบการณ์ส่วนบุคคลแบบออนไลน์ จนนำมาสู่การเคลื่อนไหวแบบกลุ่มในที่สุด (Holgado-Ruiz, Saura, & Herráez, 2021, p. 100) อย่างไรก็ตาม การใช้สื่อสังคมอาจจะช่วยให้มีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้นในภาพรวมทั้งแบบออนไลน์และแบบออฟไลน์ แต่ในระดับบุคคลยังมีระดับการมีส่วนร่วมที่แท้จริงต่ำอยู่ เช่น การไม่เปิดเผยข้อมูลที่แท้จริง และสื่อสังคมยังช่วยสร้างวัฒนธรรมการต่อต้าน (resistance culture) ซึ่งเป็นการสร้างความเป็นจริงทางสังคมอีกรูปแบบหนึ่งที่แตกต่างออกไปจากแบบเดิม (Shaw, 2016, p. 4)

การมีส่วนร่วมและการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนมาเลเซียด้วยสื่อออนไลน์และสื่อสังคม

ดังที่ได้อธิบายไปแล้วถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่า มีได้ทั้งแบบดั้งเดิมและไม่ใช้แบบดั้งเดิม ซึ่งเยาวชนมาเลเซียเอง มีรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในสองลักษณะเช่นกัน โดยเยาวชนมาเลเซียมีการเคลื่อนไหวทางสังคมมาตั้งแต่ยุค 1930 ซึ่งเป็นช่วงที่มาเลเซียยังเป็นอาณานิคม โดยเป็นการเรียกร้องเอกราช และต่อต้านคอมมิวนิสต์ การเคลื่อนไหวของเยาวชนมาถึงจุดสูงสุดในช่วงปี 1960-1970 ในประเด็นหลากหลาย เช่น วัฒนธรรม การต่อต้านสงครามเวียดนาม ความขัดแย้งในตะวันออกกลาง สถานะของมุสลิมในทางการเมือง การต่อต้านอินโดนีเซีย และยังมี การต่อต้านกลุ่มเชื้อชาติจีนในมาเลเซีย จนทำให้ในปี 1971 รัฐบาลได้ออกกฎหมายห้ามไม่ให้เยาวชนเคลื่อนไหวในมหาวิทยาลัยอีกต่อไป (the Universities and University Colleges Act (UUCA) ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้การเคลื่อนไหวของเยาวชนมาเลเซียต้องยุติลง และรัฐบาลได้ปรับแก้ไขกฎหมายนี้อีกครั้งในปี 2018 จนทำให้เยาวชนมาเลเซียโดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยได้เริ่มต้นการเคลื่อนไหวและการมีส่วนร่วมอีกครั้ง (Maszlee, 2023, p. 16) ซึ่งลักษณะการเคลื่อนไหวของเยาวชนมาเลเซียในยุคต้นเป็นการเคลื่อนไหวอย่างสงบ และพัฒนาการมาใช้ความรุนแรงในยุคต่อมา (Taib & Yaakop, 2017, p. 925)

ผู้เขียนมีความเห็นว่า เยาวชนมาเลเซียใช้สื่อสังคมในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด แต่เยาวชนมาเลเซียยังคงใช้สื่อเพื่อมีส่วนร่วมในระดับต้นเป็นส่วนใหญ่ นั่นคือ ใช้สื่อสังคมเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารเป็นหลัก โดยจุดเริ่มต้นการใช้สื่อออนไลน์เพื่อเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อเรียกร้องการปฏิรูปทางการเมืองโดยประชาชนมาเลเซีย

เริ่มขึ้นในปี 2007 และต่อเนื่องมาในปี 2010 2012 2015 และ 2021 มีการใช้ Facebook blogs YouTube และ Whatsapp ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองและก่อตั้งกลุ่มออนไลน์ไม่ต่ำกว่า 70 กลุ่ม มีผู้เข้าร่วมเดินขบวนตามถนนเพิ่มจำนวนมากขึ้นจากหลักหมื่นเป็นหลักแสน โดยกลุ่มเคลื่อนไหวภาคประชาชนที่ก่อตั้ง คือ Bersih 2.0 และ Global Bersih ที่ได้รับรางวัลด้านการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิมนุษยชนในปี 2016 (Leong, 2016) ในยุคต้นของการเคลื่อนไหวด้วยสื่อดิจิทัลนี้ เป็นการเคลื่อนไหวของกลุ่ม Bersih หรือ “clean” ในภาษามลายู เป็นการเคลื่อนไหวครั้งใหญ่ของมาเลเซีย ประกอบไปด้วยกลุ่มภาคประชาชนหลายกลุ่ม ในปี 2007 เพื่อเรียกร้องการแก้ไขกระบวนการเลือกตั้งให้มีเสรีภาพ สะอาดโปร่งใส และยุติธรรม (free, clean and fair) โดยมีผู้นำเป็นพรรคการเมืองฝ่ายค้าน และมีการเปลี่ยนชื่อการเคลื่อนไหวเป็น Bersih 2.0 ในปี 2010 ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะยอมแก้ไขการเลือกตั้ง แต่กลุ่ม Bersih ยังไม่ยอมรับ ซึ่งการเคลื่อนไหวของกลุ่ม Bersih เป็นการเคลื่อนไหวที่ใหญ่ที่สุดของมาเลเซียและยาวนานหลายปี เริ่มต้นจากกลุ่มขนาดเล็กผ่านสื่อสังคมและดึงดูดผู้เข้าร่วมมาจากทั่วโลก (Leong & Tan, 2021) และการเคลื่อนไหวนี้ได้กลายมาเป็นจุดเริ่มต้นในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนที่เกิดและเติบโตในยุคสื่อสังคมในเวลาต่อมา

สำหรับการเคลื่อนไหวทางสังคมของเยาวชนนับตั้งแต่ปี 2010 เป็นต้นมา เป็นเยาวชนที่จัดอยู่ในกลุ่ม Generation Y และ Generation Z โดยงานวิจัยที่สำรวจความคิดเห็นของกลุ่มเหล่านี้ด้านความรู้ทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการใช้สื่อเพื่อมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่นงานวิจัยของ Norshuhada Shiratuddin และคณะ (Shiratuddin, Mohd Sani, Hassan, & Ahmad, 2016) พบว่าเมื่อมีการเกิดขึ้นของสื่อออนไลน์ โดยเฉพาะสื่อสังคมซึ่งกลายเป็นสื่อที่มีผู้ใช้จำนวนมากที่สุดในปัจจุบัน และพบว่าเยาวชนที่มีอายุ 19-20 ปี เป็นกลุ่มที่ใช้สื่อสังคมมากที่สุด โดยเฉพาะ WhatsApp และ Facebook แต่ที่สื่อดั้งเดิม เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ก็ยังมีคนเปิดรับอยู่ไม่น้อยเช่นกัน (2016, p.134) พวกเขามีส่วนร่วมผ่านสื่อสังคมด้วยการแชร์ข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมกับครอบครัวเพื่อนำนั้น (2016, p.137) นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนมาเลเซีย Generation Y จำนวน 1,029 คน มีความตระหนักรู้ต่อสถานการณ์ทางการเมือง และรู้สึกไม่พึงพอใจรัฐบาล ในขณะที่เยาวชนที่เป็นชนกลุ่มน้อยที่ไม่ใช่เชื้อชาติมาเลย์ ไม่ยอมรับนโยบายเศรษฐกิจใหม่ หรือ the New Economic Polity (NEP) เพราะเป็นการสนับสนุนเฉพาะเชื้อชาติมาเลย์เท่านั้น สำหรับเยาวชน Generation Y ในมาเลเซีย เป็นกลุ่มที่เติบโตมาจากความสำเร็จและความร่ำรวยในยุค 1980-1990 ที่การเมืองมีความมั่นคง เศรษฐกิจเจริญเติบโต และสังคมดี กลุ่มนี้ได้รับการศึกษาเป็นพวกที่ใช้เทคโนโลยีเก่ง เป็นชนชั้นกลาง และมีผลสำคัญต่อการสร้างพื้นที่สาธารณะเพื่อการพูดคุยถกเถียงในสังคม และถึงแม้ว่าพวกเขาถูกมองว่าเป็นอนาคตของประเทศ แต่ก็ถูกกล่าวหาจากสื่อว่า เป็นกลุ่มที่ไม่มีความรับผิดชอบ ซึ่งมักจะทำลายบรรทัดฐานของสังคมและเป็นตัวปัญหาของสังคม (Shiratuddin, Mohd Sani, Hassan, & Ahmad, 2016, pp. 126-127) จากงานวิจัยนี้จะพบว่าเยาวชนมาเลเซียมีลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมในลักษณะที่ไม่ใช่แบบดั้งเดิมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นไปตามการวิเคราะห์ของ Jörg Matthes (2022) ที่อธิบายว่า การอ่าน การแชร์ การถกเถียงแสดงความคิดเห็นทางการเมืองบนสื่อสังคมเป็นรูปแบบที่เยาวชนนิยมมากที่สุด ตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พวกเขามีความตื่นตัวและรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประเทศตนเอง

และจากประเทศอื่น โดยเฉพาะการประท้วงของเยาวชนในประเทศฮ่องกง ไทย ไต้หวัน และเมียนมาร์ ประกอบกับสถานการณ์การบริหารงานของรัฐบาลภายในประเทศที่นำมาสู่ความผิดหวังให้กับเยาวชน ทำให้พวกเขาออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองผ่านสื่อและผ่านการชุมนุม

อย่างไรก็ตาม เยาวชนมาเลเซียถูกตั้งคำถามว่า พวกเขาจะมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างจริงจังหรือไม่ โดยฝ่ายแรกที่มีความเห็นว่าเยาวชนมาเลเซียยังไม่มีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองมากเพียงพอ นั้นเกิดขึ้นจากผลการวิจัยจากสถาบัน ISEAS - Yusof Ishak Institute ที่พบว่า เยาวชนมาเลเซียบางกลุ่ม มีความเห็นและมุมมองที่แตกต่างออกไปจากเยาวชนที่ออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง ซึ่งก็เป็นเช่นเดียวกับเยาวชนในประเทศอื่น ๆ ที่มีทั้งผู้ที่ให้ความสนใจกับการเมือง และผู้ที่มองว่าประเด็นอื่น ๆ มีความสำคัญกว่า จากการสัมภาษณ์วัยรุ่นมาเลเซียจำนวน 22 คน ที่มีอายุระหว่าง 19-25 ปี และมีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงเป็นครั้งแรก พบว่า พวกเขาไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งและไม่แน่ใจว่าจะไปลงคะแนนเสียงหรือไม่ด้วย พวกเขายังให้ความสนใจกับสถานการณ์เศรษฐกิจ เช่น การมีงานทำ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ของตนเองมากกว่า ซึ่งผู้เชี่ยวชาญการเมืองมาเลเซียเชื่อว่า ผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนเสียงจำนวนมากยังไม่มีข้อมูลและความเป็นผู้ใหญ่มากพอที่จะสนใจการเมืองในมาเลเซีย (Chai, 2022) นอกจากนี้จากการสำรวจที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในปี 2023 พบว่า หนึ่งในกลุ่มผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง คือ คนรุ่น Generation Z หรือ zoomers ซึ่งมีอายุต่ำกว่า 30 ปี เป็นกลุ่มที่ใช้ชีวิตแบบดิจิทัล ซึ่งสถาบัน ISEAS - Yusof Ishak Institute ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของพวกเขาจำนวน 804 คน ด้านค่านิยม ทัศนคติ และความคาดหวังทางการเมือง พบว่า ค่านิยมที่พวกเขาให้ความสำคัญที่สุด คือ รัฐบาลไม่ควรมีการคอร์รัปชัน สิ่งที่เขาต้องการให้รัฐบาลแก้ไขมากที่สุด คือ ค่าครองชีพ การศึกษา และสุขภาพ (Chai, 2022) ซึ่งเยาวชนกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่ให้ความสนใจการเมืองในระดับปานกลาง และพวกเขาให้ความสนใจกับปากท้องของตนเองเป็นหลัก และยังไม่ได้ตัดสินใจชัดเจนว่าจะเลือกใคร แต่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต้น ด้วยการหาข้อมูลในประเด็นที่ตนเองสนใจผ่านสื่อสังคม การมีสื่อสังคมทำให้เยาวชนเข้าถึงข้อมูลของผู้สมัครเหล่านี้ได้ง่ายขึ้น ซึ่งพวกเขาพยายามจะไม่ให้พ่อแม่ผู้ปกครองมาอิทธิพลต่อการเลือกผู้สมัครของตนเองด้วย (Devi, 2023)

จากการเลือกตั้งครั้งที่ 15 ที่กำลังมาถึงในปี 2023 นี้ มีการทำวิจัยและพบว่า เยาวชนมาเลเซียเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคมต่ำที่สุดในภูมิภาคนี้ โดย Lee Min Hui นักวิจัยจากสถาบัน Institute of Strategic and International Studies สำรวจความรู้ทางการเมืองของเยาวชนมาเลเซีย และพบว่า เป็นกลุ่มที่ขาดแคลนลักษณะการลงคะแนนเสียงหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ยาก เยาวชนจำนวนต่ำกว่าครึ่งหนึ่งของผลการสำรวจหรือร้อยละ 40 เท่านั้น ที่มีความรู้ด้านการเลือกตั้งมากเพียงพอ และเยาวชนร้อยละ 42 เท่านั้นที่เข้าใจความแตกต่างระหว่างพรรคการเมือง เช่นเดียวกับผลการวิจัยของสถาบัน Tun Tan Cheng Lock Center for Social and Policy Studies จากมหาวิทยาลัย Universiti Tunku Abdul Rahman ที่พบว่า เยาวชนที่เข้าร่วมให้ข้อมูลการวิจัยยังไม่มีความคิดเห็นทางการเมืองที่เป็นของตัวเอง พวกเขาพึ่งพิงข้อมูลข่าวสารการเมืองจากครอบครัวและเพื่อน ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงของพวกเขา ถึงแม้ว่าร้อยละ 63 จะต้องการข้อมูลข่าวสาร แต่พวกเขาก็ยังไม่ได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากเพียงพอ

นักการเมืองจากพรรคการเมืองยังไม่สามารถให้ข้อมูลกับพวกเขาได้ พรรคการเมืองยังใช้สื่อสังคมในการให้ข้อมูลน้อยมาก ในขณะที่นักการเมืองยังคงใช้แนวทางการหาเสียงแบบเดิม เช่น การเดินหาเสียง และแม้แต่พรรคการเมืองที่เป็นเยาวชน เช่น พรรค Malaysian United Democratic Alliance (MUDA) ก็ยังใช้สื่อสังคมน้อย (Ng, 2022) ในขณะที่เยาวชนเป็นกลุ่มที่ใช้สื่อสังคมในการมีส่วนร่วมมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกฝ่ายที่เชื่อว่า เยาวชนมาเลเซียยังมีความรู้ความเข้าใจในทางการเมือง และพวกเขาต้องการที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่สูง Meredith Weiss นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ชี้ว่า ร้อยละ 30 ของประชากรมาเลเซียเป็นเยาวชน ซึ่งมีความสำคัญมากพอที่จะตัดสินผลการเลือกตั้งได้เช่นกัน ซึ่งศาสตราจารย์ James Chin จาก the University of Tasmania ยังเห็นว่า นักการเมืองมาเลเซียส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับประเด็นที่เยาวชนสนใจ เพราะพวกเขาไม่มีทางออกให้ จึงเลือกที่จะไม่พูดถึงประเด็นเหล่านี้ และศาสตราจารย์ James Chin ยังเชื่อว่า เยาวชนไม่ได้เฉื่อยชาอย่างที่หลายคนคิด เพราะงานวิจัยของเขาพบว่า เยาวชนมาเลเซียอายุระหว่าง 18-24 ปี จำนวนร้อยละ 62 นิยมอ่านข่าวการเมืองสัปดาห์ละ 2-3 ครั้งขึ้นไป และยังตอบคำถามเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองได้ดี ถึงแม้ว่าจะดูเหมือนว่าพวกเขาจะไม่มีความรู้และข้อมูลทางการเมืองมาก แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าพวกเขาจะโหวตโดยไม่มีความรู้ และเยาวชนยังรู้ลึกว่าการไปเลือกตั้งเป็นหน้าที่ที่พวกเขาต้องทำ (Ong, Elangovan, & Zalizan, 2022)

สำหรับลักษณะการใช้สื่อของเยาวชนมาเลเซียเพื่อเคลื่อนไหวทางการเมือง พบว่า การเคลื่อนไหวทางการเมืองในปี 2021 เป็นการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อทำการต่อต้านและเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงจากรัฐบาลที่เห็นได้อย่างชัดเจน และยังมีการออกไปประท้วงตามท้องถนนด้วย เยาวชนกลุ่มนี้รู้สึกว่รัฐบาลมีสองมาตรฐานและการเมืองมีความมั่ววาย พวกเขาจึงเคลื่อนไหวผ่านสื่อสังคม เช่น Twitter, Instagram และ Facebook ถึงแม้ว่าพวกเขาจะถูกจำกัดเสรีภาพการเคลื่อนไหวในช่วงโควิด แต่กลับได้รับการสนับสนุนจากประชาชนและเยาวชนผ่านสื่อออนไลน์ทั่วประเทศ โดยแฮชแท็ก #KerajaanGagal ("Failed Government") ได้แพร่หลายไปทั่วทวีปเตอร์ของมาเลเซีย และมีการใช้ธงสีดำติดตามรถและบ้าน มีการสร้าง Hashtagged #lawan หรือ "fight" ในภาษามาเลเซีย การเคลื่อนไหวที่เรียกว่า The black flag movement นี้ เกิดจากการรวมตัวกันของ 40 องค์กรเยาวชน หรือ Sekretariat Solidariti Rakyat (SSR) ซึ่งการประท้วงเกิดขึ้นในช่วงที่มีการห้ามการชุมนุมจนนำไปสู่การจับกุมวัยรุ่นจำนวน 47 ผู้นำการชุมนุมถูกจับกุมและมีการระดมทุนเพื่อประกันตัวและจ่ายค่าปรับ ในช่วงเวลานี้ ชาวมาเลเซียหันมาใช้สื่อสังคมมากขึ้น กลุ่มเยาวชนที่ออกมาเคลื่อนไหวจึงรู้สึกว่ตนเองได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่ที่รู้สึกไม่มั่นคงกับแนวทางการแก้ปัญหาของรัฐบาล กลุ่มเยาวชนยังเคลื่อนไหวในหลายประเด็น ทั้งโลกร้อน การเหยียดเชื้อชาติ ผู้อพยพ และยังมีมีการตั้งองค์กร the Young Lawyers Movement (YLM) เพื่อช่วยเหลือผู้ถูกจับกุม และช่วยเหลือผู้ถูกกระทำทางเพศ (Ding, 2021) อย่างไรก็ตาม เยาวชนมาเลเซียส่วนใหญ่ยังคงใช้สื่อสังคมเพื่อการแสวงหาข้อมูลข่าวสารการเมืองเป็นหลัก มากกว่าการใช้สื่อเพื่อรวมกลุ่มประท้วงรัฐบาล (Abdullah, Hassan, Ahmad, Hassan, & Ismail, 2021) Meredith L Weiss นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์วิเคราะห์ว่า การเคลื่อนไหวของเยาวชนมาเลเซียในช่วงปี 2021 ไม่ได้ต้องการแค่การมีสิทธิเลือกตั้ง แต่พวกเขาต้องการสร้างการตระหนักและต้องการระดมพลเพื่อให้มีการเคลื่อนไหว

ทางการเมืองในประเด็นอัตลักษณ์ทางการเมือง และต้องการการเลือกตั้งที่เป็นอิสระและโปร่งใสรวมไปถึงความเป็นอิสลามด้วย ซึ่งการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนมาเลเซียเป็นการเคลื่อนไหวของภาคประชาชน พวกเขาได้สร้างโมเดลการเคลื่อนไหวทางการเมืองรูปแบบใหม่ขึ้นมา และยังต้องการให้ภาคการเมืองมีความรับผิดชอบมากขึ้น เยาวชนมาเลเซียต้องการมีส่วนร่วมที่ไม่เป็นทางการ พวกเขาจึงใช้วิธีการบอยคอตและการประท้วงพรรคการเมืองต่าง ๆ ทั่วประเทศจนถึงความต้องการของเยาวชน จึงได้พยายามสร้างองค์กรที่ไม่ใช่ของรัฐบาล มีการสร้างกิจกรรมขึ้นมา เช่น การพบปะปรึกษาพูดคุยกับกลุ่มเยาวชน มีการฝึกงาน และสร้างโอกาสต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่แค่การแสวงหาสมาชิกพรรคหรือผู้สนับสนุนที่เป็นเยาวชนเท่านั้น ซึ่งเยาวชนเองก็มุ่งไปสู่การเป็นประชาธิปไตยผ่านการมีส่วนร่วมและการให้ความรู้กับสังคมผ่านสื่อ (Weiss, 2022)

แนวโน้มการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนมาเลเซีย

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีเยาวชนมาเลเซียออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองในปี 2021 และมีการใช้สื่อสังคมในการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ในภาพรวมแล้ว ผู้เขียนมีความเห็นว่า การเคลื่อนไหวของเยาวชนมาเลเซียเพื่อการเปลี่ยนแปลงตามที่เรียกร้อง ยังไม่สามารถเกิดขึ้นเองได้อย่างจริงจังและสร้างการเปลี่ยนแปลงได้มาก โดยเฉพาะประเด็นการเรียกร้องความเท่าเทียม เพื่อให้ทุกกลุ่มเชื้อชาติได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมจากรัฐบาล เนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่เป็นเชื้อชาติมาเลย์ที่ยังสนับสนุนนโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญกับเชื้อชาติมาเลย์เป็นหลัก และรัฐบาลมาเลเซียใช้กฎหมายควบคุมการเคลื่อนไหวทางการเมืองอย่างจริงจัง รวมไปถึงการใช้สื่อสังคมเพื่อการอ่านการแชร์เป็นหลัก ทำให้เยาวชนมาเลเซียส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้สื่อในการเคลื่อนไหวทางการเมืองในประเด็นนี้ได้อย่างจริงจัง เพราะเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและยังเป็นเยาวชนกลุ่มใหญ่ ยังคงเป็นกลุ่มเชื้อชาติมาเลย์แบบอนุรักษนิยม และชื่นชอบกลุ่มการเมืองแบบอนุรักษนิยม พวกเขาจึงจะยังคงสนับสนุนพรรคการเมืองที่เน้นความเป็นมาเลย์อิสลามต่อไป ปรารถทิพย์ ดาวเรือง นักข่าวและนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญการเมืองมาเลเซีย (สัมภาษณ์, 2565) อธิบายว่า เป็นเรื่องยากที่เยาวชนมาเลเซียทั่วประเทศจะพร้อมใจประท้วงเพื่อเปลี่ยนแปลงการเมือง และสร้างความเท่าเทียมระหว่างกลุ่มเชื้อชาติ เพราะเยาวชนมาเลเซียส่วนใหญ่ยังคงเป็นเชื้อสายมาเลย์ที่ได้รับประโยชน์จากนโยบายที่สนับสนุนกลุ่มเชื้อชาติมาเลย์ นอกจากนี้ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนทั้งการประท้วงบนท้องถนนและผ่านสื่อ ยังถูกควบคุมการแสดงออกโดยรัฐบาล (Karunungan, 2021, pp. 5-18) เช่นการออกมาประท้วงในปี 2021 รัฐบาลได้ใช้กฎหมายในการกดดันผู้ประท้วง หรือการที่ผู้ประท้วงถูกลากไปขึ้นรถตำรวจ ห้ามไม่ให้พบกับทนาย และยังมี การควบคุมการแสดงออกและการใช้สื่อของกลุ่มหลากหลายทางเพศ (CIVICUS, 2021) เหล่านี้เป็นเครื่องมือที่รัฐบาลใช้ในการตอบโต้การเคลื่อนไหวทางการเมืองแบบดิจิทัล ซึ่ง Jennifer Earl Thomas V. Maher และ Jennifer Pan ให้นิยามความหมายของ การตอบโต้ของรัฐบาลหรือผู้มีอำนาจด้วยการกดดันแบบดิจิทัล หรือ digital repression ว่า เป็นนิยามใหม่ที่หมายถึง 1) การใช้เทคนิคในการกดดันแบบดั้งเดิมเพื่อตอบโต้ผู้ประท้วงหรือต่อต้านแบบดิจิทัล เช่น การจับกุมเจ้าของบัญชีสื่อสังคมที่นำเสนอความคิดเห็นทางการเมือง การคุกคามก่อวินาศกรรมบุคคล หรือการใช้ความรุนแรงต่อต้านการเคลื่อนไหวออนไลน์ 2) การใช้เครื่องมือดิจิทัล

ในการกดดันแบบดั้งเดิม เช่น การที่รัฐใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสอดส่องจับตา และ 3) การพัฒนาปรับปรุง กลยุทธ์ด้านข้อมูลข่าวสารเพื่อจัดการกับการประท้วงต่อต้าน เช่น การจัดตั้งกองทัพอโต้แบบออนไลน์ นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงการที่ปัจเจกบุคคลใช้ข่าวลวง การใช่วางแผนดิจิทัลเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือทางสังคม การก่อวินาศกรรมแบบออนไลน์ เป็นต้น (Earl, Maher, & Pan, 2022, p. 1) ซึ่งเราจะพบวิธีการตอบโต้กดดัน การเคลื่อนไหวทางการเมืองแบบดิจิทัลในรูปแบบนี้ในหลายประเทศ รวมไปถึงการตอบโต้การเคลื่อนไหว ของเยาวชนมาเลเซีย ไม่เพียงแต่การใช้สื่อดิจิทัลในการตอบโต้ แต่รัฐบาลยังใช้กฎหมายในการควบคุมเสรีภาพ ของสื่อและของประชาชนด้วย องค์กร Reporters Without Borders (RSF) กล่าวถึงเสรีภาพสื่อมาเลเซียว่า ดูเหมือนจะมีความหลากหลาย แต่สื่อถูกควบคุมการทำหน้าที่ และหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์การเมือง และข้าราชการ เพราะมีกฎหมายที่เอื้อให้เกิดการจับกุมคุมขังนักข่าวได้ โดยการใช้กฎหมายว่าด้วยการยุบปลุกปั่น (the Sedition Act) พระราชบัญญัติความลับของทางการ (the Official Secrets Act) และกฎหมายต่อต้าน ข่าวลวง (Anti-Fake News Bill) (BBC Monitoring, 2023)

สรุป

เยาวชนมาเลเซียเป็นกลุ่มที่ใช้สื่อสังคมในการมีส่วนร่วมทางสังคมและการเมืองเป็นหลัก ถึงแม้ว่า เยาวชนมาเลเซียจะเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมต่ำสุดในภูมิภาคนี้ แต่พบว่า พวกเขาใช้สื่อสังคมในการแสวงหาข้อมูล และแบ่งปันข้อมูล ในขณะที่การมีส่วนร่วมในระดับอื่น ๆ ยังมีอยู่น้อย และสิ่งที่พวกเขาสนใจที่สุด คือ การต้องการ ให้รัฐบาลแก้ไขปัญหามากกว่าให้กับพวกเขา ทั้งในเรื่องของการศึกษา ที่อยู่อาศัย การมีงานทำ และยังคงคาดหวัง ให้รัฐบาลมีความโปร่งใส และเยาวชนบางกลุ่มต้องการความเท่าเทียมกับกลุ่มเชื้อชาติอื่น ซึ่งรัฐบาลและนักการเมือง ตระหนักถึงการใช้อำนาจของเยาวชน จึงมีการใช้สื่อนี้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อหวังผลด้านคะแนนเสียง โดยเฉพาะนักการเมืองเยาวชนที่มีการใช้สื่อสังคมเพื่อสื่อสารกับเยาวชน แต่ในภาพรวมพบว่า นักการเมือง มาเลเซียยังคงใช้สื่อสังคมในการสื่อสารค่อนข้างน้อย และบางกลุ่มยังนิยมใช้การหาเสียงในรูปแบบเดิม ด้วยการเดินหาเสียงไปตามบ้าน ทำให้เยาวชนขาดข้อมูลในการตัดสินใจ รัฐบาลตระหนักในประเด็นนี้ และต้องการให้เยาวชนมีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น จึงจัดทำโครงการสนับสนุนให้เยาวชนใช้สื่อสังคมในการมีส่วนร่วม และยังต้องการให้เยาวชนออกมาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้มากขึ้นด้วย ซึ่งแนวโน้มที่เยาวชนมาเลเซีย ส่วนใหญ่จะใช้สื่อสังคมเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมได้นั้นยังคงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากเยาวชนเชื้อชาติมาเลย์ ยังคงเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุด และยังคงสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญและอิทธิพลกับเชื้อชาติมาเลย์ มุสลิม ในขณะที่นักการเมืองส่วนใหญ่ยังคงเป็นเชื้อชาติมาเลย์ที่ยังต้องการการสนับสนุนจากชาวมาเลย์ ทำให้รัฐบาลจะยังคงสนับสนุนเชื้อชาติมาเลย์ต่อไป ในขณะที่เดียวกัน การเคลื่อนไหวทางการเมืองทั้งผ่านสื่อ สังคมและการลงท้วงถนยังถูกควบคุมด้วยกฎหมายต่าง ๆ ของรัฐบาลอยู่ และสามารถถูกจับกุมได้ทันที ทำให้เยาวชนมาเลเซียยังไม่สามารถเคลื่อนไหวทางสังคมและมีส่วนร่วมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- ปรางค์ทิพย์ ดาวเรือง. (2021). **อยากเข้าใจมาเลเซีย ต้องเข้าใจ ‘เชื้อชาตินิยม’** <https://www.the101.world/understand-malaysia-racism/>.
- เฉลิมชัย โชติสุทธิ์. (2015). ภูมิบุตร: นโยบายเชื้อชาตินิยม ในมาเลเซีย. *วารสารปาริชาติ*, 78-97.
- มรกต ไมเออร์. (2559). **อัตลักษณ์แห่งชาติที่นำเสนอในพิพิธภัณฑ์: การศึกษาเปรียบเทียบห้าประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียน**. กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.
- Abdullah, N. H., Hassan, I., Ahmad, M. F., Hassan, N. A., & Ismail, M. M. (2021). Social Media, Youths and Political Participation in Malaysia: A Review of Literature. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 11(4), 845 - 857.
- Azmi, H., & Mustafa, M. (2019). **50 Years after 1969 Riots, Race Relations in Malaysia Remain Uneasy**. <https://www.benarnews.org/english/news/malaysian/race-issues-08012019102425.html>.
- B., S. A. (1997). THE ECONOMIC DIMENSION OF MALAY NATIONALISM. *The Developing Economies*, 35(3), 240-261. https://www.ide.go.jp/library/English/Publish/Periodicals/De/pdf/97_03_02.pdf.
- BBC Monitoring. (2023). **BBC Monitoring**. <https://www.bbc.com/news/world-asia-pacific-15384221>.
- Carvalho, M. (2023). **State polls: Make the right choice, Anwar advises youths**. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/06/25/state-polls-make-the-right-choice-anwar-advises-youths>.
- Chai, J. (2022). **Commentary: Here's what Malaysian Gen Zs really want in the next government and leadership**. <https://www.todayonline.com/commentary/commentary-heres-what-malaysian-gen-zs-really-want-next-government-and-leadership-2039616>.
- Ching, R. (2022). **TikTok now a key battleground in wooing young voters**. <https://www.freemalaysiatoday.com/category/nation/2022/11/03/tiktok-now-a-key-battleground-in-wooing-young-voters/>.
- CIVICUS. (2021). **Harassment of Activists, Critics Persist in Malaysia as New Prime Minister Comes to Power**. <https://monitor.civicus.org/explore/harassment-activists-critics-persist-malaysia-new-prime-minister-comes-power/>.
- Dancel, R. (2023). **2 Malaysian teens arrested over viral TikTok rant about questions on S'pore in history exam**. <https://www.straitstimes.com/asia/se-asia/2-teens-in-malaysia-arrested-after-viral-tiktok-rant-about-s-pore-questions-in-history-exam>.

- Devi, V. (2023). **State polls: Media's role critical, says Johor exco man**. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/07/26/state-polls-media039s-role-critical-says-johor-exco-man>.
- Devi, V. (2023). **Youths doing their own research before casting their votes**. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/08/02/youths-doing-their-own-research-before-casting-their-votes>.
- Ding, E. (2021). **In Malaysia, young people find their voice amid a pandemic**. <https://www.aljazeera.com/news/2021/9/28/youths-are-on-the-frontlines-of-political-activism-in-malaysia>.
- Earl, J., Maher, T., & Pan, J. (2022). The digital repression of social movements, protest, and activism: A synthetic review. *Science Advances*, 8(10), 1-15. <https://www.science.org/doi/10.1126/sciadv.abl8198>.
- Fadzlullah, F. (2023). **Youths need more training on how to use social media responsibly, says Yeoh**. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/02/19/youths-need-more-training-on-how-to-use-social-media-responsibly-says-yeoh>.
- Gibaja, A. F. (2022). **How young voters are revamping democracy in Malaysia**. <https://www.idea.int/blog/how-young-voters-are-revamping-democracy-malaysia>.
- Gimino, G., Carvalho, M., & Rahim, R. (2023). **Unity govt convention: Engage youth in their spaces, say participants**. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/05/14/unity-govt-convention-engage-with-youth-in-their-spaces-say-delegates>.
- Holgado-Ruiz, L., Saura, J. R., & Herráez, B. R. (2021). Activism in the Digital Age: Social Movements Analysis Using UserGenerated Content in Social Media. In J. R. Saura, *Advanced Digital Marketing Strategies in a Data-Driven Era* (pp. 99-122). Business Science Reference.
- Hui, T. S., & Baker, J. A. (2022). **Malaysia GE15: Social media emerges as new battleground as parties woo youth votes**. <https://www.channelnewsasia.com/asia/malaysia-general-election-social-media-youth-voters-3080376>.
- Ismail, N., Jawhar, J. M., Yusuf, D. M., Ismail, A. I., & Raja Mohd Naguib, R. K. (2022). Understanding Malaysian Youth's Social Media Practices and Their Attitude towards Violent Extremism. *Intellectual Discourse*, 3(1), 5-33.
- Jaharudin, H. Z. (2021). The Emergence of a New Social Movement in Malaysia: A Case Study of Malaysian Youth Activism. In H. Z. Jaharudin, Z. Ibrahim, G. Richards, & V. King (Eds.), *Discourses, Agency and Identity in Malaysia, Critical Perspectives* (pp. 249-271). Springer Singapore.

- Javeed, A., I Khan, M. J., Ud Din, S., Khurshid, A., & Noor, U. (2019). **Political Participation Through Social Media: Comparison of Pakistani and Malaysian Youth.** *IEEE Access*, 7, 35532 - 35543. <https://ieeexplore.ieee.org/document/8666105>.
- Karunungan, R. (2021). **Reawakening student activism: A case study of Malaysia and Singapore.** Heinrich-Böll-Stiftung. <https://eu.boell.org/sites/default/files/2021-12/Reawakening%20student%20activism%20FINAL.pdf>.
- Kennedy, C. S. (2020). **Ethic Tensions Boil Over in Malaysia's 13 May 1969 Incident.** <https://adst.org/2020/03/ethic-tensions-boil-over-in-malaysias-13-may-1969-incident/>.
- Leong, C. (2016). **Malaysia's Bersih movement shows social media can mobilise the masses.** <https://theconversation.com/malaysias-bersih-movement-shows-social-media-can-mobilise-the-masses-63725>.
- Leong, C., & Tan, F. (2021). **Digital activism: how social media fuelled the Bersih movement.** <https://www.businessthink.unsw.edu.au/articles/activism-social-media-Bersih-movement>.
- Lim, J. (2023). **State polls: Don't touch on 3R issues, Fahmi tells youths.** <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/07/31/state-polls-dont-touch-on-3r-issues-fahmi-tells-youths>.
- Maszlee, N. b. (2023). **What do the Youth Want? A Comparative Study on the Political Aspirations of the Youth in Public and Private Universities in Malaysia.** Georgetown University, International Politics, Edmund A. Walsh School of Foreign Service. Washington, D.C.: Georgetown University.
- Matthes, J. (2022). Social Media and the Political Engagement of Young Adults: Between Mobilization and Distraction. **Online Media and Global Communication**, 1(1). <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/omgc-2022-0006/html?lang=en>.
- Mirbabaie, M., Brünker, F., Wischnewski, M., & Meinert, J. (2021). The Development of Connective Action during Social Movements on Social Media. **ACM Trans. Soc. Comput**, 4(1), 21. <https://dl.acm.org/doi/fullHtml/10.1145/3446981>.
- Mk, L. (2023). **The rise of youth participation in Malaysia's political landscape.** <https://southeastasiaglobe.com/malaysia-youth-participation/>.
- Mueller, D. (2021). **Social Media And Social Movements.** <https://www.houstonpublicmedia.org/articles/shows/bauer-business-focus/2021/07/12/402900/social-media-and-social-movements/>.
- NATION. (2023). **Malaysian Youth Index needs to be raised, says Zahid.** <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/03/20/malaysian-youth-index-needs-to-be-raised-says-zahid>.

- Nation. (2023). **Social media influencer pulls out as Muda candidate**. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/07/29/social-media-influencer-pulls-out-as-muda-candidate>.
- Ng, D. (2022). **Malaysia GE15: Low political literacy and indecisiveness limit youth votes**. <https://www.channelnewsasia.com/asia/malaysia-ge15-elections-youth-voters-kingmakers-wildcards-3063276>.
- Ong, J., Elangovan, N., & Zalizan, T. (2022). **Malaysia GE2022: Political apathy, ignorance common among young voters amid concerns over economy**. <https://www.todayonline.com/world/malaysia-ge2022-political-apathy-ignorance-common-among-young-voters-amid-concerns-over-economy-2040766>.
- Roth, K. (2021). **Malaysia Events of 2021**. <https://www.hrw.org/world-report/2022/country-chapters/malaysia>.
- Sarok, A., & Azahar, A. S. (2017). POLITICAL PARTICIPANT THROUGH SOCIAL MEDIA AMONG YOUTH IN SARAWAK. *Malaysian Journal of Youth Studies*, 16, 143-162.
- Shaw, A. (2016). ROLE OF SOCIAL MEDIA IN SOCIAL MOBILIZATION (WITH SPECIAL REFERENCE TO SHAHBAG AND HOKKOLOROB MOVEMENTS). *Global Media Journal - Indian Edition*, 7(1), 1-8.
- Shiratuddin, N., Hassan, S., Abdul Rahman, Z. S., Ahmad, M. K., Talib, K. A., Mohd Sani, M. A., & Yurni Ahmad, N. S. (2021). Enhancing the Marginalized Youth Media Participation Through Formation of a Nation Building Action Plan with Intervention Study Design. *Asia Pacific Media Educator*, 31(1), 79-98. doi:DOI: 10.1177/1326365X211009645
- Shiratuddin, N., Mohd Sani, M. A., Hassan, S., & Ahmad, M. K. (2016). GENERATION Y'S POLITICAL PARTICIPATION AND SOCIAL MEDIA IN MALAYSIA. *Jurnal Komunikasi: Malaysian Journal of Communication*, 32(1), 125-143.
- STARPICKS. (2023). **HEAR THE VOICE OF YOUNG MALAYSIANS AT YOUTH P.A.C.T**. <https://www.thestar.com.my/news/education/2023/06/18/hear-the-voice-of-young-malaysians-at-youth-pact>.
- Subramaniam, P. (2020). **Cover Story: Digital platforms keep the activism flame burning**. <https://theedgemalaysia.com/article/cover-story-digital-platforms-keep-activism-flame-burning>.
- Taib, R., & Yaakop, M. (2017). Political Participation: Radical Young People in Malaysia. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 7(6), 925-939. doi:10.6007/IJARBS/v7-i6/3053.

- Waeterloos, C., Walrave, M., & Ponnet, K. (2021). Designing and validating the Social Media Political Participation Scale: An instrument to measure political participation on social media. **Technology in Society**, 64, <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2020.101493>.
- Weiss, M. L. (2022). **Understanding youth political participation in Malaysia**. <https://www.todayonline.com/commentary/understanding-youth-political-participation-malaysia-1787196>.
- Welsh, B. (2020). Malaysia's Political Polarization: Race, Religion, and Reform. In T. Carothers, & A. O'Donohue, **Political Polarization in South and Southeast Asia: Old Divisions, New Dangers** (pp. 41-52). Washington, DC: Carnegie Endowment for International Peace.
- YUSOF, T. A. (2023). **Ban Jocelyn Chia from entering Malaysia, says Umno Youth**. <https://www.thestar.com.my/news/nation/2023/06/09/ban-jocelyn-chia-from-entering-malaysia-says-barisan-youth>.
- Zhang, K., & Jatusripitak, N. (2023). **The curious case of divergence between Malaysia's and Thai youths**. <https://www.thejakartapost.com/opinion/2023/05/12/the-curious-case-of-divergence-between-malaysias-and-thai-youths.html>.
- Zhong, F., Li, P., & Xi, J. (2022). A Survey on Online Political Participation, Social Capital, and Well-Being in Social Media Users—Based on the Second Phase of the Third (2019) TCS Taiwan Communication Survey Database. **Frontiers in Psychology**, 12, 1-12. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2021.730351/full>.
- Zulkifli, R. (2021). **Malaysian Youth Are Ready To Challenge Malaysia's Old Politics**. <https://www.humanrightspulse.com/mastercontentblog/malaysian-youth-are-ready-to-challenge-malaysias-old-politics>.

ผู้ให้สัมภาษณ์

ปรางค์ทิพย์ ดาวเรือง. (การสื่อสารส่วนบุคคล, 16 เมษายน 2565).